

Jus Canonicum Practice Explicatum

Seu Decisiones Casuum Ad Singulos Decretalium Gegorii Papæ IX. Titulos,
& ad Consuetum Referendi Modum accommodatæ

Complectens dimidiam Decretalium Partem, videlicet nonaginta duos
Titulos, nimirum usque ad Titulum XX. Libri de Feudis exclusivè

Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1728

Quæst. III. An reparare ædes Canonicales, quas defunctus reliquit
ruinosas?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62305](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62305)

ni & mercedis, quæ non debetur, nisi præfinito opere. *erg. l. 15. §. 2. & ff. Locati. l. 5. ff. §. 1. t. C. de con- d. ob. cas. ibique DD.* qui notant, Dominum, qui promissio stipendio vel mercede conduxit famulum, iste vero diuturno morbo detentus non præbet operas, non teneri ad exfolvendam ei mercedem, nisi aliter sit conventum, aut nisi aliud ferat consuetudo, uti habet apud Officiales Principum, cum quibus fortè esse potest paritas quoad fructus Canonicales, qui præcisè pro residentia in

loco Canonice statuti sunt. Cum his fructibus, uti & cum Distributionibus quotidianis ex una, & ex altera parte cum redditibus, pro certo numero Missarum quot hebdomadis dicendarum designatis, non est paritas; quia fructus Canonicales & Distributiones quotidianas Jura ipsa tribui volunt ægrotantibus Canonicis, non verò redditus pro certis Missis, si istæ ob morbum omittantur, fundatis, utpote per modum salarii & mercedis pro Missarum penso statutis.

QUÆRITUR III.

An Gundisalvus jure petierit, ut hæredes reparent aedes Canonicales, quas Adelbertus ruinosas reliquit?

Etiam ab hac reparandi domum Canonicalem obligatione immunes esse volebant hæredes. I. ideo, quia obligatio reparandi domos Beneficiorum & Canonicorum incumbit illis, qui tenentur reparare ipsas Ecclesias, ut habet communis cum Barbosa *ex c. 1. §. 4. de Eccles. adific.* qui etiam in *tr. de offic. Paroch. c. 13. n. n.* sic à S. Congregatione declaratum refert; quia nimirum hujusmodi aedes sunt accessoriae ad Ecclesias: at qui ad reparandam Ecclesiam nemo unquam obligat hæredes Beneficiati vel Canonici defuncti, cum reparari debeat ex redditibus Fabricæ. *can. 10. can. 10. q. 1. Sperell. decis. 67. n. 1. & alii communiter.* II. quia nec ipse Adelbertus vivens fuit obligatus ex

suis redditibus, quos percepit ex suo Canonice, reparare aedes, eò quòd isti redditus non fuerint redundantes, sed necessarij ad ipsius sustentationem, & si eos in hunc finem non absumpsit, ejus parsimonix est tribuendum: ex redditibus autem parsimonialibus utique non fuit obligatus Adelbertus, sed tantum ex Beneficialibus sui Canonice, iisque ultra congruam Nobili debitam residuis. per verba *c. 4. cit. ibi: si eis supersint.* Sperell. *n. 4. seqq. III.* quia ipse Adelbertus vivens jam satisfecit, siquam habuisset, obligationi; diversis enim temporibus varia fecit melioramenta in sua domo Canonicali, & satis magnos successivè sumptus ad illius conservationem: ergo nulla amplius obligatio remanet apud

apud hæredes. IV. Si Adelbertus in vivis novum ædificium struere cœpisset, non tamen consummasset, hæredes ipsius non obligarentur illud perficere. Clericatus *de Beneficiis discord.* 25. in f. ergo neque tenentur ruinofum ab ipso relictum ædificium reficere seu reparare hæredes.

Verum nec ab isthac obligatione hæredes exemptos esse permittunt Jura & DD. siquidem I. Beneficiarius, adeoque & Canonicus quilibet, similis est usufructuario. Gl. in c. 3. v. *finium regund. de Probat.* & in c. possessiones 10. v. *Monachi de reb. Eccl. alien.* Peregrin. conf. 85. n. 2. to. 5. sed omnis usufructuarius de Jure obligatur servare facta tecta, & ædificia bene custodita. text. clari in l. 7. §. *fin. ff. §. l. 7. C. de usufr.* ergo etiam cuilibet Beneficiario, & Canonico, hæc eadem incumbit obligatio: ergo; si ipse in vita defecit in ea adimplenda, adstringendi sunt ipsius hæredes ad supplendum hunc defectum. Peregr. Conf. 50. n. 7. to. 2. Belletus *de Clerico debitore* §. 10. n. 8. *Surd. Conf.* 62. n. 1. 2. *Valasc. decis.* 105.

II. Statutum reperitur in *can. quatuor 12. q. 2.* ut de redditibus Beneficialibus quatuor fiant partes, quarum sit una Pontificis, altera Clericorum, tertia pauperum, quarta fabricis applicanda. Adeoque Beneficiati tenentur de suis redditibus (ultra congruam nempe redundantibus) portionem suam applicare ad facta tecta, & reparanda ædificia Beneficialia, seu ad fabricam: quod ubi non fecerunt Beneficiati,

vel Canonici, vel Episcopi etiam, implere hæredes debent ex bonis hereditatis, ut clarè deciditur *can. Episcopus. 32. caus. 12. q. 2.* ibi: *de bonis que reliquit, ab hereditibus ejus, in hereditatibus Ecclesie* (idem est de *Beneficiatorum* secundum dicta) *insulatur.* Gloss. in *can. cit.* in f. & in *parochiano v. sed ejus heredes.* de *Episc.* Faciunt. text. in c. 1. §. 4. de *hereditatibus*. & ibi Canonista. Sperell. ad *Adif.* & ibi Canonista. Sperl. ad *Adif.* Accedit consuetudo imò & statuta loci, vi quorum tenentur Beneficiales suas domos Beneficiales bene tectas suis successoribus relinquere: quod cum non fecerit Adelbertus, hæredes illius pinguem hereditatem adeo obligantur ad Canonicales in eorum statum ponere, reficere, & reparare.

III. Beneficiati, & eorum hæredes de Jure adstricti sunt ad reddendam rationem non solum de dolo, sed etiam de culpa, in gubernio rerum ecclesiasticarum commissa, etiam imò etiam levissima, ut communi Canonista cum Jo. Andr. de *Imol.* in c. *cum in officiis.* de *Testam.* traditque Gloss. in *Aut. idem* *rimus C. de heret. Abb.* in c. 11. *de offic. Archiepiscopi.* Bellet. lo. cit. Adelbertus excusari non potest omni culpa, dum per longum temporis spatium fructus est amplius redditibus, & tamen neglexit reparandum saltem per alios, cum ipse in bo detentus inspectionem facere potuerit, sed ruinofam & inabili statu reliquit. Quia verò

facere debuerat. defunctus in reparacionem ædium, expensæ in massa hæreditaria ad hæredes pervenerunt, isti eas nunc refundere tenebuntur.

Exculationes hæredum ipsos non relevant. Non I. quia transmissa *Manegatur Min.* cum, sicut Beneficiati ex bonis Beneficialibus superfluis obligantur non tantum ad suas ædes in bono statu conservandas, sed etiam ad concurrendum in reparacione ipsius Ecclesie necessaria præstandum juxta proportionem. *Sperell. decis. 67. cit. n. 4. 5.* atque ita decidit S. Congregatio Concilii 26. Jan. 1581. ita & hæredes obligentur ad idem; cum hæredes non minus in onera, quam in jura & commoda defuncti. Solum tunc non datur obligatio ad reparandam Ecclesiam penes Beneficiarios, quando Ecclesia ipsa habet sufficientes redditus pro fabrica destinatos ad reparandum: cujusmodi speciales redditus non solent fundari pro fabrica domorum Beneficialium, vel saltem redditus ad Ecclesie fabricam destinati non applicari consueverunt ad reparandas ædes Canonicorum vel Beneficiariorum. Non II. quia negatur *Ma.* vel potius suppositum, quod redditus ex suo Canonicatu non percipiunt redundantes ultra congruam *Adelbertus*, & simul advertitur, quod juxta communem teste *Sperelli allegato a P. Schmalzgrueber tit de Eccles.*

ædifi. n. 48. nobilitas & status accidentalis in ordine ad reparandam Ecclesiam & domos Beneficiariorum non attendatur, sed solum alimenta, ita ut propter nobilitatem vel similes qualitates accidentales in ordine ad dictum finem non augenda sit congrua, sed hæc præcisè consistat in necessariis alimentis personæ secundum se considerata, non secundum nobilitatem vel similem qualitatem accidentalem. Non III. quia, licet in quibusdam melioraverit *Adelbertus* suam domum Canonicalem, in aliis tamen partibus valde notabiliter deterioravit, & quidem culpabiliter negligendo custodiam tectorum &c. ex qua negligentia ædes factæ sunt ruinosæ. Melioramenta autem illa, quæ aliàs ipso jure cedunt Beneficio, ita ut nulla compensatio ab hæredibus defuncti peti possit. *Abb. in c. de his n. 5. de Eccles ædifi. & Peregrin. de fideicommiss. art. 50. n. 43.* non adæquant deteriorationem. Non IV. Nam negatur *conf. & paritas* quia Jura & Doctores, quando adstringunt Beneficiatos ad suppeditandos redditus fabricæ, loquuntur de restauratione ac reparacione Ecclesiarum & domorum veterum, non autem de ædificiis, quæ Beneficiatus construere ex sua liberalitate cepit, & consummare non potuit morte præventus, vel aliter impeditus.

(R.P. Pichler Decisiones.)

M m m

TITU-